

Název:

Trápení

Žánr:

Příběh

Rok:

1961

Režie:

Karel Kachyňa

N:

Jan Procházka

Scénář:

Jan Procházka, Karel Kachyňa

Kamera:

Josef Illík

Arch:

Karel Černý

Hrají:

Jorga Kotrbová (Lenka), Zora Jiráková (Lenčina matka, drůbežářka), Milan Jedlička (Lenčin otec, bagrista), Václav Neužil (řidič Honza), Dagmar Neumannová (teta), Pavel Bártl (správce), Jaroslav Nekolný (kočí Brťák), Rudolf Průcha (Ruda, Lenčin kamarád)

Obsah:

Jsou prázdniny, ale Lenku nelákají dívčí hry. Raději chytá s kluky bělice v potoce nebo zkouší odvalu při přecházení zábradlí nad potokem. Ale i s tím je konec, když Lenka spatří hřebce Prima ze státního statku. Černý krasavec je divoký a kočímu Brťákovi se občas nebezpečně vzepře. Lenka však brzy pochopí, že Prim je zlý jen proto, že mu opilec Brťák ubližuje. Postupně se s Primem sblíží, nosí mu různé pamlsky, vodu a odváží se za ním i do stáje, aby ho nakrmila místo surového Brťáka. Nový správce nerad vidí, že se Lenka zajímá o koně, a když jeho pokus zkrotit Prima ztroskotá, chce se ho zbavit. Varuje také Lenčiny rodiče a dívka musí doma slíbit, že už se nebude k Primovi přibližovat. Lenka však nemůže slib splnit. Jednoho dne Prim onemocní kolikou a zvěrolékař je daleko. Jedinou záchranou by bylo vyvést koně do ohrady a nutit ho do klusu. Nikdo se toho však neodváží. Lenka se o Prima bojí. Uteče proto tajně v noci zdomova, a běhá s Primem tak dlouho, až se kůň uzdraví. Potom nasedne na koně a uhání krajinou. V jejich stopách jede otec se správcem a kočím, kteří se obávají o dívčín život. Nakonec najdou Prima v lomu, pokojně stojícího u bagru, v jehož kabině spí Lenka. Všichni jsou šťastni a Lence už nikdo nebude bránit v jejím přátelství s Primem.

Bibliografie:

Co připravují... Filmové informace 12, 1961, č. 26 (28. 6.), s. 10 - 11 [kom.]. ? "Trápení". Filmové informace 12, 1961, č. 27 (6. 7.), s. 11 [kom.]. ? "Trápení". Filmové informace 12, 1961, č. 28 (12. 7.), s. 10 [kom.]. ? Marie Šimáková, Filmaři na vesnici. Květy 11, 1961, č. 29 (20. 7.), s. 14 - 15 [rep., 7 prac. f.]. ? Oldřich Adamec, Kachyňovo "Trápení" v Nerestci. Kino 16, 1961, č. 16 (10. 8.), s. 250 [kom., rozhovor sK. Kachyňou, 1 f.]. ? bv, Režisér a jeho první filmová báseň. Svobodné slovo 17, 1. 10. 1961, č. 236, s. 4 [rep.]. ? IH, Trápení. Filmový přehled 1962, č. 4 (5. 2.), nestr. [obsah, an.]. ? Igor Vlha, Lyrika na filmovom plátne. Pozoruhodný český film "Trápenie" vkine Tatra. Večerník 6, 6. 2. 1962, č. 82, s. 3 [rec.]. ? Al. Humplík, Trápení s "Trápením". Kino 17, 1962, č. 3 (8. 2.), s. 8 - 9 [rep., 6 f., 2 prac. f.]. ? vbc [Vlastimil Vrabec], Filmová báseň o citovém probuzení. Svobodné slovo 18, 10. 2. 1962, č. 35, s. 5 [rec., 1 f.]. ? Eva Vacíková, Trápení, které vítáme a další pražské premiéry tohoto týdne. Večerní Praha 8, 14. 2. 1962, č. 38, s. 3 [rec.]. ? Ivan Bonko, Zápas o novú generáciu. Predvoj 6, 1962, č. 7 (15. 2.), s. 18 - 19 [rec.]. ? Václav Vondra, Po týdenní přehlídce čs. filmů. Práce 18, 15. 2. 1962, č. 39, s. 5 [an.]. ? an [Gustav Franc], Filmová báseň na širokém plátně. Lidová demokracie 18, 15. 2. 1962, č. 39, s. 3 [rec., 1 f.]. ? (bJ), Trápení. Jihočeská pravda 18, 15. 2. 1962, č. 39, s. 5 [kom., 1 f.]. ? -or-, Trápení. Květy 12, 1962, č. 7 (15. 2.), s. 8 [rec., 2 f.]. ? Th., Abwegiges Thema - zentrales Problem. Aufbau und Frieden 12, 1962, č. 21 (17. 2.), s. 7 [rec., 1 f.]. ? Stanislav Zvoníček, Lyrika na filmovom plátně. Film a divadlo 6, 1962, č. 4 (22. 2.), s. 8 [rec., 1 f.]. ? Václav Vondra, Dva z lepší poloviny loňské produkce. Práce 18, 22. 2. 1962, č. 45, s. 5 [rec.]. ? Petr Kersch, Upřímný a čistý film. Pravda 43, 22. 2. 1962, č. 45, s. 3 [rec., 1 f.]. ? (vš) [Václav Šašek], Radost z Trápení. Zemědělské noviny 18, 22. 2. 1962, č. 45, s. 2 [rec., 2 f.]. ? Gustav Franc, Na křižovatce dětství a mládí. Kino 17, 1962, č. 4 (22. 2.), s. 13 [rec.]. ? A. Malina, Trápení. Obrana lidu 21, 22. 2. 1962, č. 45, s. 5 [rec., 1 f.]. ? Milan Kuna, [Hudební složka filmu...]. Hudební rozhledy 15, 1962, č. 5, s. 210 [rec.]. ? Svatoslav Svoboda, Filmová báseň o "trápení".

Nad novým českým filmem scenáristy Jana Procházky a režiséra Karla Kachyni. Mladá fronta 18, 22. 2. 1962, č. 45, s. 5 [rec., 1 f.]. ? an [Gustav Franc], Filmové umění a jeho cesta k životu. Lidová demokracie 18, 25. 2. 1962, č. 48, s. 5 ?kom.?. ? Věra Petříková, Trápení sLenkou a Primem. Vlasta 16, 1962, č. 9 (28. 2.), obálka [rec., 5 f.]. ? a]l [A. J. Liehm], [Filmy pro děti...]. Literární noviny 11, 1962, č. 9 (3. 3.), s. 8 [rec.]. ? soe [Ivan Soeldner], Trápení. Mladý svět 4, 1962, č. 9, s. 12 [rec., 1 f.]. ? S "Trápením" je trápení? Pochodeň 51, 4. 3. 1962, č. 54, s. 5 [rec., 1 f.]. ? IV. festival čs. filmu Košice 25. února - 3. března 1962. Filmové informace 13, 1962, č. 10 (7. 3.), s. 19 - 21 [kom.]. ? Lída Grossová, Kachyňovo trápenie. Videli sme na IV. festivale vKošiciach. Ľud 15, 10. 3. 1962, č. 59, s. 5 [rec., 1 f.]. ? J. H. [J. Horák], Trápení. Sokolovská Jiskra 11, 1962, č. 11 (13. 3.), s. 3 [rec.]. ? Trápení. Tvorba 27, 1962, č. 11 (15. 3.), s. 260 - 261 [rec.]. ? Jaroslav Boček, Včeské tradici. Kultura 1962, r. 6, 1962, č. 11 (15. 3.), s. 5 [rec.]. ? Jiří Pittermann, K filmovej bilancii 1961. Film a divadlo 6, 1962, č. 6 (22. 3.), s. 3 [an.]. ? Richard Blech, Detstvo, konflikty a poézia. Smena 15, 27. 3. 1962, č. 73, s. 4 [rec., 1 f.]. ? Irina Krchňová, Čierna hriva. Trápenie. Práca 17, 30. 3. 1962, č. 77, s. 5 [rec., 1 f.]. ? Agneša Kalinová, Cez citový svet detí. Kultúrny život 17, 1962, č. 13 (31. 3.), s. 5 [rec.]. ? Žeňa Wienerová, Trápení. Film a doba 8, 1962, č. 3, s. 159 - 160 [rec., 1 f.]. ? an [Gustav Franc], Ke gottwaldovské přehlídce filmů. Lidová demokracie 18, 3. 4. 1962, č. 79, s. 3 ?an.?. ? Anby., The Sorrows of Lenka. Variety 11. 4. 1962 [rec.]. ? (vag), "Trápenie" svavrínmi. Významný úspech čs. filmu vArgentíne. Smena 15, 14. 4. 1962, č. 89, s. 1 [rep., 1 prac. f.]. ? J. Dt. [Jean Douchet], Sept jours ? Prague. Cahiers du Cinéma 22, 1962, č. 130 (duben), s. 53 - 54 [kom.]. ? Viděli jsme vPraze. ČsKZT 1962, č. 4, s. 11 - 12 [cit. rec.; Kosmorama duben 1962]. ? "Trápení" vargentinském tisku. ČsKZT 1962, č. 4, s. 18 - 20 [cit. rec.; Clarín (Buenos Aires) 27. 3. 1962, La Prensa (Mar del Plata) 27. 3. 1962, La Nación (Mar del Plata) 29. 3. 1962]. ? Miloš Fiala, Film kolem nás. Květy 12, 1962, č. 18 (3. 5.), s. 5 [kom., 1 f.]. ? II. Mezinárodní filmové týdny ve Vídni. ČsKZT 1962, č. 5, s. 18 [cit. rec.; Volkstimme (Wien) 17. 6. 1962]. ? L. R. [Lenka Reinerová], Junges Leid. Ein neuer tschechoslowakischer Spielfilm. Im Herzen Europas 1962, květen, s. 22 - 23 [obsah, kom., 5 f.]. ? Jan Procházka, Trápení. Film a doba 8, 1962, č. 6, s. 308 - 314 [ukázka ze scénáře, 3 f.]. ? "Trápení" vamerickém tisku. ČsKZT 1962, č. 7, s. 10 [cit. rec.; Variety (New York) 11. 4. 1962]. ? "Trápení" vtisku NDR. ČsKZT 1962, č. 7, s. 11 [cit. rec.; Die Welt (Hamburg) 14. 4. 1962]. ? II. vídeňský filmový týden - Viena. Filmové informace 13, 1962, č. 32 (8. 8.), s. 17 - 18 [kom.]. ? Co o nás napsali. Zemědělské noviny 18, 9. 8. 1962, č. 188, s. 2 [cit. an.; Le Monde]. ? "Trápení" vsovětském tisku. ČsKZT 1962, č. 8, s. 17 [cit. an.; Iskusstvo kino (Moskva) 1962, č. 7]. ? "Trápení" vpolském tisku. ČsKZT 1962, č. 8, s. 17 [cit. an.; Ekran (Warszawa) 1962, č. 37]. ? Richard Blech, Ľudia a krajina. Film a divadlo 6, 1962, č. 19 (20. 9.), s. 14 - 15 [an.]. ? Miloš Fiala, Aby film mluvil k současníkům. Československý voják 11, 1962, č. 22 (27. 10.), s. 21 [zpr., cit. an.; Die Welt]. ? Týden československých filmů ve Vídni. Filmové informace 13, 1962, č. 49 (5. 12.), s. 19 [kom.]. ? Vladimír Bystrov, Tváře 1961. In

Ceny:

- 1962 - Stříbrná gondola - cena CIDALC (XIV. MF dětských filmů Benátky /Itálie/)

- 1962 - Stříbrná Minerva - cena CCR (XIV. MF dětských filmů Benátky /Itálie/)
- 1962 - Velká cena mezinárodní poroty (Mezinárodní setkání filmů pro mládež Cannes /Francie/)
- 1962 - první cena poroty rodičů (Mezinárodní setkání filmů pro mládež Cannes /Francie/)
- 1962 - druhá cena poroty mladých (Mezinárodní setkání filmů pro mládež Cannes /Francie/)
- 1962 - zvláštní cena poroty (IV. MFF Mar del Plata /Argentina/)
- 1962 - čestný diplom FIPRESCI (Mezinárodní filmový týden Vídeň /Rakousko/)
- 1962 - čestné uznání (IV. FČSF Košice)
- 1962 - čestné uznání poroty (II. celostátní přehlídka čs. filmů pro děti a mládež Gottwaldov)
- 1962 - čestný diplom ÚV ČSM kolektivu tvůrců (II. celostátní přehlídka čs. filmů pro děti a mládež Gottwaldov)
- 1963 - státní cena za rok 1962 (štěstným titulem laureát státní ceny Klementa Gottwalda) Janu Procházkovi za podnětnou a obsažnou scenáristickou tvorbu, jmenovitě za scénář kfilmům Trápení a Zelené obzory
- 1965 - hlavní cena za režii Karlu Kachyňovi (Umělecká soutěž k 20. výročí osvobození Československa)
- 1969 - Zlatý dudek za nejlepší dětský herecký výkon Jorze Kotrbové (I. přehlídka čs. a zahraničních filmů pro děti Ostrov nad Ohří)

